

HIRSIKEHIKON RAKENTAMINEN

- ☐ Aloitus puolikkaalla hirellä.
- ☐ Vuorottele tyvi-latva-tyvi....
- ☐ Saman seinän suuntaisesti ei kahta tyveä eikä latvaa päällekkäin.
- ☐ Risteävällä nurkalla voi olla.
- ☐ Merkkää hirteen keskimerkki ja nosta koko seinälinja sen mukaan.
- ☐ Ota korko puolikkaan hirren pohjasta varattavan hirren yläpintaan kummastakin päästä,tarvittaessa nosta latvapäätä hirrenkohottajalla(satiainen)
- ☐ Katso onko varattava väli suurin piirtein saman kokoinen koko hirren matkalla
- ☐ Säädä harppi hirsien välissä olevan suurimman välin mukaan.
- ☐ Tarkista että salvospiiros tulee hirren puoleen väliin,tai vähän yli(puolen välin alle ei)
- ☐ Aloita piirtäminen salvoksesta,alhaalta ylös,pidä harppi pystyasennossa
- ☐ Piirrä samalla saman puolen varaus.
- ☐ Tarkista sen jälkeen ,että koko hirsi on piiretty ja nosta sahauspukille.
- ☐ **Työstä hirsi moottorisahalla työturvallisuus määräykset huomioon ottaen.**

HIRSIKEHIKON RAKENTAMINEN

- ☐ Aloitus puolikkaalla hirellä.
- ☐ Vuorottele tyvi-latva-tyvi....
- ☐ Saman seinän suuntaisesti ei kahta tyveä eikä latvaa päällekkäin.
- ☐ Risteävällä nurkalla voi olla.
- ☐ Merkkää hirteen keskimerkki ja nosta koko seinälinja sen mukaan.
- ☐ Ota korko puolikkaan hirren pohjasta varattavan hirren yläpintaan kummastakin päästä,tarvittaessa nosta latvapäätä hirrenkohottajalla(satiainen)
- ☐ Katso onko varattava väli suurin piirtein saman kokoinen koko hirren matkalla
- ☐ Säädä harppi hirsien välissä olevan suurimman välin mukaan.
- ☐ Tarkista että salvospiiros tulee hirren puoleen väliin,tai vähän yli(puolen välin alle ei)
- ☐ Aloita piirtäminen salvoksesta,alhaalta ylös,pidä harppi pystyasennossa
- ☐ Piirrä samalla saman puolen varaus.
- ☐ Tarkista sen jälkeen ,että koko hirsi on piiretty ja nosta sahauspukille.
- ☐ **Työstä hirsi moottorisahalla työturvallisuus määräykset huomioon ottaen.**

Esimerkki määrälaskennasta

- ☐ **Hirren latvamitta 190, nousu 160mm**
 - ☐ **Yhteen kiertoon 25m**
 - ☐ **Tasakerran korkeus 2200**
 - ☐ **Tasakertaan kiertoja $13,75 = 14$**
 - ☐ **Lasketaan seuraavasti, $2200 : 160 = 13,75$**
 - ☐ **$25 \times 14 = 350m$**
 - ☐ **Päätykolmiot: mitataan korkeus tasakerrasta harjapisteeseen**
 - ☐ **esim. korkeus 1200mm hirsikertoja 7.5 ($1200 : 160 = 7,5$)**
- PYÖRISTYS 8**
- ☐ **Lasketaan 1 yhteen, täysipitkinä.**
 - ☐ **Terassihirret, Ylityshirret, Kurkihirsi**

Esimerkki määrälaskennasta

- ☐ Hirren latvamitta 190, nousu 160mm
 - ☐ Yhteen kiertoon 25m
 - ☐ Tasakerran korkeus 2200
 - ☐ Tasakertaan kiertoja $13,75 = 14$
 - ☐ Lasketaan seuraavasti, $2200 : 160 = 13,75$
 - ☐ $25 \times 14 = 350m$
 - ☐ Päätykolmiot: mitataan korkeus tasakerrasta harjapisteeseen
 - ☐ esim. korkeus 1200mm hirsikertoja 7.5 ($1200 : 160 = 7,5$)
- PYÖRISTYS 8**
- ☐ Lasketaan 1 yhteen, täysipitkinä.
 - ☐ Terassihirret, Ylityshirret, Kurkihirsi

HIRSIMÄÄRÄN LASKEMINEN

- ☐ **Puun paksuus (latvamitta).**
- ☐ **Selvitetään kyseisen hirren nousu.**
- ☐ **Kuinka paljon menee hirttä yhteen kierokseen.**
- ☐ **Tasakerran korkeus.**
- ☐ **Kuinka monta kiertoa menee tasakertaan.**
- ☐ **Päätykolmiot**
- ☐ **Terassi.**
- ☐ **Ylityshirret (kurki+muut)**

- ☐ **Mittaukset aina hirren keskeltä hirren keskelle.**
- ☐ **Nurkan pituus on 300-400 mitattuna ristinurkan keskeltä (vähintään puolitoista kertainen)**
- ☐ **Harja+räystäshirret yleensä keskeltä hirttä mitattuna 600-700 ulos.**

HIRSIMÄÄRÄN KUUTIOINTI

- ☐ **Selvitä kumpi puulaji on kyseessä (mänty vai kuusi)**

- ☐ **Katso kuutiointi taulukosta kyseisen hirren kerroin.**
- ☐ **Esim. latva paksuus 190 kerroin katsotaan latvaläpimitta 19 kohdalta 210 katsotaan 21 kohdalta.**
- ☐ **Hirsimäärä kertaa kerroin on kuutio määrä.**

HIRSIMÄÄRÄN LASKEMINEN

- ☐ **Puun paksuus (latvamitta).**
- ☐ **Selvitetään kyseisen hirren nousu.**
- ☐ **Kuinka paljon menee hirttä yhteen kierokseen.**
- ☐ **Tasakerran korkeus.**
- ☐ **Kuinka monta kiertoa menee tasakertaan.**
- ☐ **Päätykolmiot**
- ☐ **Terassi.**
- ☐ **Ylityshirret (kurki+muut)**

- ☐ **Mittaukset aina hirren keskeltä hirren keskelle.**
- ☐ **Nurkan pituus on 300-400 mitattuna ristinurkan keskeltä (vähintään puolitoista kertainen)**
- ☐ **Harja+räystäshirret yleensä keskeltä hirttä mitattuna 600-700 ulos.**

HIRSIMÄÄRÄN KUUTIOINTI

- ☐ **Selvitä kumpi puulaji on kyseessä (mänty vai kuusi)**

- ☐ **Katso kuutiointi taulukosta kyseisen hirren kerroin.**
- ☐ **Esim. latva paksuus 190 kerroin katsotaan latvaläpimitta 19 kohdalta 210 katsotaan 21 kohdalta.**
- ☐ **Hirsimäärä kertaa kerroin on kuutio määrä.**